Artikeludkast

AMU med mange muligheder

Arbejdsmarkedsuddannelserne er blevet moderniseret. Når man sender sine medarbejdere på en AMU-uddannelse, er det ikke nødvendigvis ensbetydende med en uge på en skole.

Nu kan AMU også komme ud på arbejdspladserne, og hele personalegruppen kan deltage. De færreste kan lukke institutionen i flere dage, men det er heller ikke nødvendigt. AMU-uddannelserne kan deles op i mindre moduler, og modulerne kan lægges sådan at det passer ind i institutionens arbejdsplan.

AMU kan være en vej til at give hele personalegruppen eller de ansatte i kommunen et samlet kompetenceløft. Både ufaglærte og faglærte kan nu deltage i AMU-uddannelserne.

De mange nye muligheder betyder, at skole og aftagerne af AMU-uddannelserne planlægger uddannelsesforløbene sammen. Det giver nogle nye muligheder, men også nye udfordringer og roller.

SOSU-skolen I Fredericia-Horsens og Københavns Socialpædagogiske Seminarium har sammen gennemført og nyligt afsluttet et fælles udviklingsprojekt, som havde til formål at kortlægge erfaringerne med de nye fleksible afholdelsesformer inden for AMU. 12 skoler indgik i undersøgelsen.

Det dannede grundlag for udarbejdelsen af en guide eller manual for, hvordan man kan gribe en sådan lokal og fleksibel uddannelsesplanlægning an. Derefter blev manualen afprøvet, og med erfaringerne fra afprøvningen skrev vi en håndbog.

De fleksible afholdelsesformer var næsten udelukkende uddannelsesforløb, der var planlagt af en skole og en institution eller kommune i fællesskab.

Sådanne partnerskaber blev til efter en del opsøgende arbejde fra skolerne side, idet mange institutioner og kommuner ikke på forhånd var klart over, de mange muligheder, AMU-uddannelserne rummer.

Partnerskaberne betyder en stor arbejdsindsats for både skolerne og aftagerne. Der skal som oftest holdes et eller flere møder, hvor det afklares, hvilke uddannelser der passer bedst til den enkelte arbejdsplads eller kommunes behov. Den første opgave er derfor en samtale om, hvilke kompetencer og dermed hvilke uddannelser, der er behov for og hvilke uddannelser, AMU kan tilbyde, idet der skal vælges inden for de godkendte uddannelsesmål.

Dernæst kommer spørgsmålet om, hvornår det passer begge parter at afholde uddannelsen, og om det skal være samlede dage eller delt op i moduler over et længere tidsrum. Her skal sammenhængen for deltagerne i forløbet vejes op imod, hvad der er praktisk gennemførligt.

I denne fase af samarbejdet kan Individuel KompetenceVurdering (IKV) også komme på tale. IKV er et tilbud om at få vurderet sine kompetencer i forhold til AMU-uddannelsernes mål, som alle, der ønsker en AMU-uddannelse, har mulighed for at få foretaget. Hvis man opfylder alle kompetencemålene, kan man

få udstedt et uddannelsesbevis, hvis man opfylder nogle af dem, får man et kompetencebevis. Til sidst får man lagt en uddannelsesplan. Uddannelsesbeviser giver merit til Den Pædagogiske Assistentuddannelse og kompetencebeviserne giver afkortning til AMU-uddannelserne.

IKV kan f.eks. anvendes til at finde ud af, hvilke medarbejdere der har behov for en given AMU-uddannelse. Det kan være et døgntilbud, som gerne vil sikre sig, at alle medarbejdere har de kompetencer, man får på kurset Magt og omsorg.

Når en hel kommunes eller stor institutions medarbejdere skal deltage i en AMU-uddannelse skal holdinddeling og afholdelsestidspunkt planlægges i forhold til, hvornår det er muligt at undvære medarbejderne på arbejdspladsen. Derfor må placeringen på hold ske i et samarbejde mellem på den ene side skolen, og på den anden side deltagerne og deres arbejdsgivere.

Men det er den enkelte deltager, der skal søge om optagelse på uddannelserne, og det er skolen, der står for den formelle optagelse. Skolen skal således vurdere om de formelle optagelseskriterier er opfyldt og om ansøgeren er berettiget til VEU- og kørselsgodtgørelse. Det er også skolen, der er ansvarlig for indrapportering til AMU-systemet i forhold til det statslige taxametertilskud. Ofte ønsker arbejdsgivere og deltagere af praktiske grunde at rokere om på holdplaceringer eller til- og framelde deltagere. Derfor er det vigtigt, at der sammen med skolen findes frem til en procedure, hvor skolen altid er informeret om og kan tage stilling til de ønskede ændringer.

I de fleksible AMU-uddannelser er det også muligt, at anvende andre undervisningsformer end den traditionelle klasseundervisning. Det kan f.eks. være tale om helt eller delvist netbaserede uddannelsesforløb (fjernundervisning), hvor deltagerne modtager undervisning via en hjemmeside. foretager en skriftlig opgavebesvarelse og får respons fra underviseren via et netforum eller e-mail.

Deltagernes praksis kan også integreres i uddannelserne ved f.eks. ved afprøvning af apparatur, løfteteknik eller bestemte lege med en gruppe børn. Endelig kan deltagerne i grupper eller enkeltvis udarbejde små projekter, som afprøves, beskrives og evalueres inden for uddannelsens rammer.

Til disse undervisningsformer, skal der altid være knyttet en vejleder, som er tilgængelig for deltagerne. Desuden skal det understreges, at hvis deltagerens arbejdsplads stiller sig til rådighed for dele af deltagernes uddannelse, så er deltageren ikke på arbejde, men på uddannelse inden for det fastlagte tidsrum.

Derudover kan de forskellige undervisningsformer også kombineres, f.eks.:

- Fjernundervisning kombineret med afprøvning i praksis
- Holdundervisning i deltagernes lokalmiljø kombineret med afprøvning i praksis
- Undervisning på skolen kombineret med deltagerprojekter på tværs af arbejdspladser og afprøvning i praksis
- Klasseundervisning kombineret med fjernundervisning

Når man vælger de mere utraditionelle undervisningsformer, er det vigtigt, at give deltagerne en meget grundig forhåndsinformation. I modsat fald opstår der let usikkerhed omkring, hvad man nu skal i gang med hos deltagerne. Det kan

f.eks. ske gennem informationsmøder og udarbejdelse af skriftligt informationsmateriale.

Desuden kan det være nødvendigt at sikre sig, at deltagerne besidder de nødvendige kompetencer for at deltage i f.eks. fjernundervisning. Det gælder evnen til at beherske skriftlig kommunikation og det gælder IT-kompetencer. Det må gøres klart for deltagerne, hvilke krav der stilles, og de må have mulighed for at afprøve, om kompetencerne er til stede. I projektets afprøvning af fleksible afholdelsesformer, blev der f.eks. tilbudt IT-test og IT-undervisning. Dette lå uden for AMU-dannelserne og blev finansieret som indtægtsdækket virksomhed (IDV).

Der er ingen tvivl om, at det er arbejdskrævende at tilrettelægge fleksible AMU-uddannelser i partnerskaber, men den samlede vurdering er, at det også er givende og udvikler nye kvaliteter.

For skolerne betyder det en nær kontakt med de arbejdspladser, uddannelserne er rettet imod. Gennem partnerskabet og den praksisnære læring sker der gennem både samarbejdet omkring tilrettelæggelsen og afholdelsen en kontinuerlig kompetenceudvikling for skolen. Det giver en faglig indholdsmæssig udvikling af uddannelserne, og det er ikke så tilfældigt og individorienteret som udbudskurser.

Deltagerne vurderer generelt udbyttet som større end ved almindelige kurser. Splitforløbet med mulighed for afprøvning og fordybning i praksis giver et større kompetenceløft. Der er en generelt accept af og tilfredshed med den anderledes kursusform hos deltagerne. Praksisrelateringen gør uddannelsen mere vedkommende og rettet mod ændringer af praksis. Muligheden for at hele arbejdspladsen er på samme uddannelse, giver en fælles referenceramme, der gør implementeringen i praksis lettere.

For partneren betyder det også en større arbejdsbyrde, men giver også mulighed for en mere målrettet og effektiv styring af et fælles kompetenceløft.